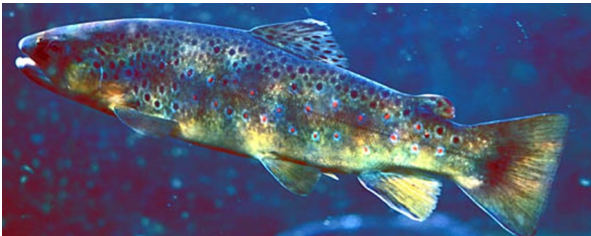

Arter i Stenebyälven

Flodkräfta

Flodkräftan *Astacus astacus* är inhemsk art som har minskat drastiskt och är nu rödlistad och akut hotad. Det finns en månghundraårig tradition i Sverige att fiska och äta sötvattenskräftor, så arten har även ett ansenligt kulturellt, socialt och ekonomiskt värde.

Öring

Öring *Salmo trutta* är en art i familjen laxfiskar. Artens namn, kommer sig just av att fisken uppehåller sig vid botten består av ör, det vill säga grovt grus. Öringen har påverkats negativt av vattenkraftsutbyggnaden och andra dammar. Damarna utgör tillsammans med fällagda vägtrummor vandringshinder för öringen, vilket fragmenterar livsmiljön och splittrar populationer. Öringen är även mycket känslig för försurning. Skogsbruket kan också ha en negativ påverkan genom att lekbotten slammas igen med finsediment, vilket gör att rommen eller ynglen kvävs.

Flodpärlmusslan

Margaritifera margaritifera, är en rödlistad och fridlyst sötvattenlevande blötdjur som lever i rinnande, kalkfattiga och klara vatten främst i norra Europa. Den lever på botten av sand, grus eller sten.

Flodpärlmusslan har ett mörkt njurformat och kraftigt skal och är ett av de ryggradslösa djur som blir allra äldst. Den äldsta funna musslan var 256 år gammal.

Stenebyälven har ett större bestånd av Flodpärlmussla men även här, som i många andra bestånd, har den svårt att föryngra sig. Musslans larver lever på öringens gälar, innan de släpper taget och småningom blir bottenlevande musslor. För att föryngring ska kunna ske, måste öringar finnas och röra sig fritt i samma vattendrag. I dagens reglerade vattendrag är detta ofta inte möjligt.

De vanligaste hoten mot flodpärlmussla är:

- ♣ ökad sedimentdeposition och humushalt
- ♣ ändrad vattenföring och vattenhinder
- ♣ avsaknad av lämpliga bottenmaterial för småmusslor
- ♣ förlust av värdefisken öring.

Dalands Miljö
& Energiförbund

Information inför tillsyn inom Stenebyälvens avrinningsområde

Bakgrund

Dalands miljö- och energikontor kommer under 2019 att ha fokus på vatten. Då vi fått direktion från vår miljö- och energinämnd att ha just vatten som fokusområde under 2019. Därför kommer vi rikta våran tillsyn mot vatten som vi anser är värda att skydda.

Stenebyälven är ett av dessa vattenområden. Älven som rinner genom Bengtsfors kommun är boendemiljö för flodpärlmussla, flodkräfta och öring.

Elfiske i älven visar på en nedåtgående trend för öring och halterna av kvicksilver vid mätning i fisk har visat sig överskrida miljö kvalitetsnormen.

Därför har Miljö- och energikontoret valt att göra tillsyn på de verksamheter eller objekt som eventuellt kan ha en negativ påverkan på vattenmiljön i Stenebyälven.

Läser du vidare i denna broschyr hittar du mer information om arterna i älven och hur du kontaktar oss om du har frågor!

Kvicksilver

Kvicksilver är ett av de allra farligaste miljögifter-
na. Utsläppen har minskat kraftigt i Sverige, men
halterna av **kvicksilver** i insjöfisk är fortsatt höga.
Kvicksilver kan inte brytas ned utan lagras i mark,
vatten och i levande organismer.

GIFTFRI MILJÖ

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna."

– riksdagens definition av
miljökvalitetsmålet.

LEVANDE SJÖAR OCH VATTENDRAG

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

– riksdagens definition av
miljökvalitetsmålet.

Särskilt prioriterat område för tillsyn 2019

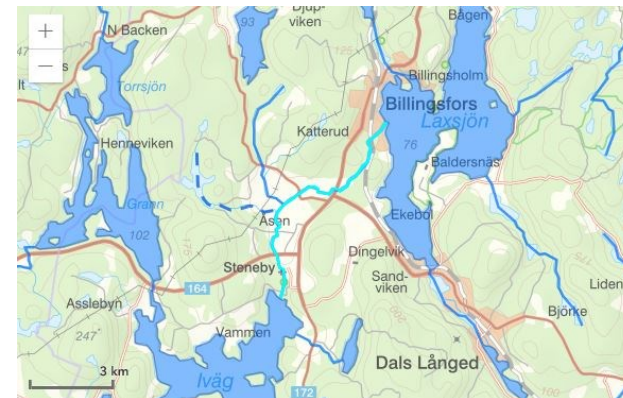
Tillsynen inom Dalslands miljö- och energikontor kommer under 2019 ha fokus på vatten genom bland annat följande insats:

⇒ *Verka för att God Status uppnås och bibehålls i vattenförekomster*

Under 2019 kommer särskilt fokus ske genom tillsyn och inventering av verksamheter inom vattenförekomsten Stenebyälven, sträckan mellan Laxsjön och Iväg i Bengtsfors kommun. Ett vattendrag på 8 km som har sitt huvudavrinningsområde i Göta Älv och ingår i Västerhavets vattendistrikt. Genom Dalslands Kanals vattenårdsförbund tas vattenprover i älven. Stenebyälven har sämre ekologisk status på grund av fysisk påverkan som orsakats av människan. Dammar och andra hinder hindrar fiskar och andra vattenlevande djur att vandra i vattensystemet. Halten av kvicksilver (Hg) har genom mätningar i fisk visat sig överskrida miljökvalitetsnormen. Vid de två senaste elfiskena (2011-2012) visar på en nedåtgående trend för öring vilket är en kraftig tillbakagång sedan 90-talet.

Vattendragets statusklassning är enligt nedan:

- **ekologisk status:** måttlig
- **kemisk status:** uppnår ej god status.

Vad innebär tillsynsbesöket?

Tillsyn betyder att vi kommer ut på besök på plats. Vid tillsynsbesöken har vi ofta med oss checklistor för att kunna föra en dialog med er om hur ni kan förbättra er verksamhet. Gott bemötande är viktigt för oss och vi jobbar mot att det ska vara enkelt att göra rätt!

Vad händer efter besöket?

Efter tillsynsbesöket skriver vi en rapport som ni får vilken sammanfattar besöket och det vi tittat på. I vissa fall skickar vi ett föreläggande. Ett föreläggande är ett beslut med punkter som måste åtgärdas enligt gällande lagkrav.

Kontakta oss

Jour telefon: 0530-93 94 30

E-post: kansli@dalsland.se

Hemsida: www.dalsland.se